

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Wykluczenie społeczne	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Social exclusion	
Kierunek studiów	Pedagogika	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma kształcenia	studia niestacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany)	specjalnościowy	kształtujący umiejętności praktyczne TAK/NIE
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	II stopień	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	IV	
Przedmiot realizowany w formie e-learning	TAK Wykład /ćwiczenia *	NIE
Liczba punktów ECTS/e-learning	3	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
	15	0
Jednostka realizująca moduł	Katedra Pedagogiki	
Koordinator modułu	Iwona Wolańska-Wieczorek	
Cykl kształcenia	Rok akademicki 2021/2022	
Moduły poprzedzające	Organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej, Pedagogika ogólna	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Słuchacz po zrealizowaniu modułu rozumie istotę wykluczenia społecznego i zjawisk mu podobnych oraz posiada umiejętność sprawnego poruszania się w tematyce przedmiotu. Istotną kwestią jest opanowanie ogólnej wiedzy o przyczynach i skutkach wykluczenia, mechanizmach życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem sensu socjalizacji i resocjalizacji podmiotu dotkniętego problemem wykluczenia, marginalizacji i marginalności.

Cele modułu

1. Przekazanie studentom wiedzy na temat wykluczenia społecznego, jego przyczyn i skutków.
2. Wyposażenie studenta w pogłębioną zdolność refleksji nad szeroko rozumianą zmianą społeczną i czynników wywołujących wykluczenie, marginalizację i marginesowość.
3. Przygotowanie studenta do posługiwania się nowoczesną wiedzą z zakresu tematyki przedmiotu oraz do doskonalenia własnego warsztatu pracy.

Opis efektów uczenia się modułu

Symbol efektu uczenia się dla modułu	Osiągnięte efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
		Wiedza:
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	PED_W07
W_02	Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	PED_W08

	Umiejętności:	
U_01	Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	PED_U03
U_02	Ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań.	PED_U07
U_03	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	PED_U04
	Kompetencje społeczne:	
K_01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	PED_K01
K_02	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny i budowania warsztatu pracy pedagoga	PED_K03

Kryteria oceny efektów uczenia się oraz metody ich weryfikacji						
Symbol efektu (1)	na ocenę 2	na ocenę 3	na ocenę 4	na ocenę 5	na ocenę 6	Metody weryfikacji efektów (2)
W_01	Nie ma wiedzy o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach i.	Wiedza na temat więzi społecznych sposobów rozwiązywania konfliktów w pełni odtwórcza.	Wiedza o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach, na poziomie podstawowym.	Wiedza na temat wykorzystania treści teoretycznych w praktyce.	Pogłębiona wiedza o rodzajach więzi społecznych i o rządzących nimi prawidłowościach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, poparta dodatkowo szczegółową analizą literatury.	EU, PE
W_02	Nie posiada wiedzy o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	Posiada w pełni odtwórczą wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.	Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, potrafi ją wykorzystać w praktyce.	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych, potrafi twórczo wykorzystać tę wiedzę w praktyce zawodowej.	EU, PE
U_01	Nie potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	Potrafi na poziomie podstawowym i w sposób odtwórczy porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	Potrafi w sposób poprawny porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	Potrafi w pełni twórczo porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie pedagogiki, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	EU, PE
U_02	Nie potrafi posługiwać się wiedzą psychologiczną, nie zna zasad komunikacji.	Potrafi dokonać obserwacji i diagnozy.	Diagnostuje trudności, właściwie je obserwuje w odniesieniu do zachowań.	Diagnostuje trudności, wysuwa interpretacje zachowań, trafnie wyciąga wnioski.	Dokonuje i poszerza swoje kompetencje jako diagnosty i obserwatora.	EU, PE

U_03	Nie potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, nie posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień zagadnień pedagogicznych.	Potrafi na poziomie elementarnym wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada na poziomie podstawowym umiejętność konstruowania ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące zagadnień pedagogicznych.	Potrafi w sposób klarowny, wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych.	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	Na podstawie szeroko poznanej literatury przedmiotu potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych.	EU, PE
K_01	Nie ma podstawowego poziomu wiedzy z zakresu tematyki.	Ma świadomość posługiwania się wiedzą w sposób odtwórczy.	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności.	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ma potrzebę samodzielnego rozwoju.	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	EU, PE
K_02	Nie ma świadomości znaczenia nauk pedagogicznych. Nastawienie do nabywania wiedzy i budowania warsztatu pracy nieadekwatne do odpowiedzialności zawodowej.	Docenia znaczenie nauk społecznych w kontekście rozwoju jednostki.	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych.	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny.	Docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny ma świadomość konieczności budowania warsztatu pracy pedagoga.	EU, PE

wpisać symbol efektu kształcenia

- (1) wpisać np.: EU – egzamin ustny; EP – egzamin pisemny; T – test; P – prezentacja; PR – projekt; ES – esej; RE – referat, KO – kolokwium opisowe, PP – przykłady praktyczne, PE – platforma e-learningowa, CS – case study itp.

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
1. Wykluczenie społeczne, marginalizacja, marginalność- ujęcia definicyjne. 2. Teoretyczne koncepcje wykluczenia społecznego. 3. Obszary i wymiary wykluczenia społecznego; typologia grup wykluczanych społecznie. 4. Przyczyny i skutki wykluczenia społecznego - aspekt środowiskowy. 5. Wybrane typy placówek opiekuńczo - wychowawczych, ich rola i zadania w procesie socjalizacyjnym i resocjalizacyjnym. 6. Projekty przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu. Profilaktyka wykluczenia społecznego	

Literatura podstawowa	1. Lewowicki T., Szczurek-Boruta A., Suchodolska J. (red.), Pedagogika międzykulturowa wobec wykluczenia społecznego i edukacyjnego, Toruń 2011. 2. Kantowicz E., Leszczyńska-Rejchert A.(red.), Stereotypy w pedagogice, pracy socjalnej i resocjalizacji, Akapit, Toruń 2012. 3. Grotowska-Leder J., Faliszek K. (red.) Ekskluzja i inkluzja społeczna: diagnoza, uwarunkowania, kierunki działań, Akapit, Toruń 2005. 4. Erenc J., Bycie innym: problem wykluczenia i izolacji ludzi niepełnosprawnych, Gdańsk 2008.
Literatura uzupełniająca	1. Wódz K., Pawlas-Czyż S. (red.) Praca socjalna wobec nowych obszarów wykluczenia społecznego, Toruń 2008. 2. Mazur E. (red.), Resocjalizacja w doświadczeniach praktyków, Kielce 2017. 3. Czykwin E., Stygmat społeczny, Warszawa 2007.

Metody dydaktyczne
Metody podające: wykład, opis, dyskusja, objaśnienie Metody problemowe: klasyczna metoda problemowa, metody aktywizujące, burza mózgów Metody praktyczne: ćwiczenia w grupie Metody eksponujące: prezentacja multimedialna

Nakład czasu pracy studenta w przeliczeniu na godziny i punkty ECTS		
Elementy składające się na pracę studenta	Ilość godzin	Ilość punktów ECTS
Udział w wykładach / e-learning	15	
Udział w ćwiczeniach		
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	25	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń		
Przygotowanie się do egzaminu	30	
Przygotowanie się do zaliczenia		
Przygotowanie eseju		
Przygotowanie prezentacji		
Przygotowanie referatu		
Przygotowanie projektu		
Inne (wymienić jakie)		
Suma	75	3

.....
podpis prowadzącego moduł